

[Behnke]

61, skal bestemt også få positive ord med på vejen fra Fremskridtspartiet.

Jeg føler egentlig anledning til at sige, at jeg ville ønske, at Folketinget en gang om måneden eller i det mindste en gang i kvartalet havde en folketingsdag, hvor regeringen havde fremsat gerne hver gang 10-20 lovforslag, som alle sammen gik ud på at deregulere det danske samfund, for det har vi i allerhøjeste grad brug for. Det sidste punkt på dagsordenen viste, hvor absurde mange ting kan blive.

Når det gælder det danske finansielle marked, skal der heller ikke herske nogen som helst tvivl om, at efter vores mening er der alt for meget regulering, og der er i den grad brug for at få et meget friere dansk kapitalmarked, som kan sikre størst mulig handel inden for de danske grænser. Vi har tidligere haft lange debatter i Folketinget om brancheglidninger i den finansielle sektor, men vi må altså i dag konstatere, at inden for den finansielle sektor har Danmark en lang række lovparagraffer og lovbestemmelser, som er hindrende for, at der så frit som muligt kan foregå en handel på dansk jord.

Den finansielle verden adskiller sig fra så mange andre former for erhvervsvirksomhed netop ved, at der ikke er tale om osende skorstene eller stinkende kloakudløb, men tværtimod om en erhvervsvirksomhed, som ofte er meget jobtung og giver et ganske godt afkast. Derfor vores fulde støtte til dette lovforslag og en lille bøn til regeringen, om ikke godt vi kan få nogle flere forslag af den slags, så vi kan få dereguleret det danske samfund.

Holger K. Nielsen (SF):

Vi er enige i de intentioner, der ligger i lovforslaget, og enige i, at det ikke er særlig hensigtsmæssigt, at handelen med disse papirer flytter andre steder hen, men ligesom Socialdemokratiet mener vi nok, at der er nogle problemer, vi skal se nærmere på, og derfor vil vi ikke give fuldstændig tilslutning ved førstebehandlingen, vi vil godt arbejde videre med det i udvalget.

Kirsten Lee (RV):

Jeg skal ikke holde en lang tale om noget, der ingenting er. Vi støtter lovforslaget, det er et udmærket forslag.

Lysholm Christensen (KRF):

Det er meget nødvendigt at have klare regler for kapitalmarkedets virksomhed, for ellers ville det meget nemt kunne føre til forskellige misbrug, det har vi set tilløb til forskellige steder.

I det foreliggende lovforslag har vi at gøre med et lille hjørne, hvor reglerne åbenbart er for stramme, så handelen med de nævnte papirer går andre steder hen end dér, hvor vi gerne vil have den pågældende handel, nemlig i København. Derfor er vi helt med på, at reglerne bliver lempet, således at det bliver nemmere at omsætte disse papirer i København.

Vi kan godt støtte dette lovforslag. Der er selvfølgelig et par detaljer, som vi skal have set på under udvalgsarbejdet, men jeg tror ikke, der er større problemer, end at de kan løses.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Jeg vil godt takke langt de fleste ordførere for, at de har været positive over for lovforslaget, og sige til fru Eva Fatum, at det netop var meningen, at vi ved lovforslaget skulle trække denne handel hjem fra udlandet, hvorfor jeg håber, at vi i den almindelige udvalgsbehandling kan klare de eventuelle problemer, der er, mens jeg ikke synes, det er nødvendigt at lade det gå ind i det store børsudvalg og dermed trække pinen i langdrag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 12:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af fradrag for reparation, vedligeholdelse m.v. af ejer- og lejerboliger.

Af Bente Juncker (CD) m.fl.

(Fremsat 30/10 90).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Dette beslutningsforslag er en uændret genfremsættelse af et forslag, der også blev fremsat i folketingsåret 1988-89.

Forslaget går ud på, at dokumenterede vedligeholdelsesudgifter for såvel ejerboliger som lejerboliger kan fradrages. Der lægges et loft over dette fradrag på maksimalt 15.000 kr.

For de ejere, der ikke vil benytte sig af denne adgang til at fratække dokumenterede vedligeholdelsesudgifter, skal der fortsat være adgang til at fratække det gældende standardfradrag på højst 2.000 kr. Endvidere foreslås der indført standardfradrag for ejerlejligheder.

I bemærkningerne til beslutningsforslaget nævner Centrum-Demokraterne, at sigtet med forslaget er at opmuntre såvel ejere som lejere til at lade deres bolig vedligeholde og reparere af momsregistrerede virksomheder inden for et fradragsberettiget beløb på op til 15.000 kr. pr. år.

Lad mig om forslaget sige, at regeringen på sin vis har sympati for intentionerne bag CD's forslag, men jeg er også nødt til at anføre, at der er en lang række praktiske problemer forbundet med en eventuel vedtagelse af forslaget. Hvis et sådant fradrag blev indført, ville det betyde en tilbagevenden til den retstilstand, der var gældende indtil 1963 for enfamilieshuse og indtil 1979 for tofamilieshuse, hvor standardfradraget blev indført.

Begrundelsen for i sin tid at indføre dette standardfradrag var netop, at det voldte betydelige vanskeligheder at foretage en afgrænsning mellem de fradragsberettigede vedligeholdelsesudgifter og de ikkefradragsberettigede udgifter til forbedringer. I det hele taget er det en velkendt vanskelighed at skulle sondre mellem reparation og forbedring. Standardfradraget betød derfor en betydelig forenkling af ligningsarbejdet, og denne forenkling af ligningsarbejdet vil gå tabt igen, såfremt der sker genindførelse af fradrag for faktiske vedligeholdelsesudgifter. Skattemyndighederne vil i mange tilfælde simpelt hen have besvær med at kontrollere, hvorvidt en udgift er fradragsberettiget.

Provenutabet ved en gennemførelse af forslaget vil afhænge af, i hvilket omfang ordningen vil blive udnyttet. Der foreligger ikke erfaringsmateriale, der gør det muligt at skønne over dette omfang. Det maksimale direkte provenutab fremkommer selvfølgelig, såfremt der sker fradrag for vedligeholdelse m.v. for 15.000 kr. for alle de boliger, der omfattes af forslaget.

Det antages, at kun reparation og vedligeholdelse af egentlige helårsboliger omfattes af forslaget, og ca. 2,3 millioner boliger skønnes i så fald at være omfattet af forslaget.

Såfremt der for alle disse 2,3 millioner boliger foretages fradrag for de maksimale 15.000 kr., vil det give et umiddelbart provenutab i størrelsesordenen 16 mia. kr. årligt. Men alle vil selvfølgelig være klar over, at det er det absolut maksimale provenutab; i praksis vil provenutabet blive mindre. Man kan antage, at ikke alle vil udnytte fradraget eller ikke udnytte det fuldt ud. Det vil give et mindre provenutab end de 16 mia. kr.

Der er heller ikke i dette regnestykke taget hensyn til forslagets afledede virkninger på samfundsøkonomien. De afledede virkninger vil bl.a. afhænge af, dels hvor meget beskæftigelse den øgede vedligeholdelse vil medføre, dels hvor meget sort arbejde der bliver ombyttet til arbejde udført af momsregistrerede virksomheder.

Så når jeg nævner et umiddelbart direkte provenutab på maksimalt 16 mia. kr., ledsager jeg det med den bemærkning, at regeringen selvsagt godt er klar over, at det faktiske provenutab bliver mindre end de 16 mia. kr., når alle effekter tages i betragtning.

Der er nok ingen tvivl om, at Centrum-Demokraterne har ret i deres motivering for forslaget, nemlig at en gennemførelse af et fradrag for dokumenterede vedligeholdelsesudgifter ville være et bidrag til at reducere omfanget af sort arbejde. Men over for det står altså de meget store praktiske vanskeligheder og besværliggørelse af ligningsarbejdet, som er knyttet til et sådant forslag.

Jeg behøver næppe at understrege, at forslaget om at indføre et sådant nyt fradrag kolliderer med skattereformaften. Med skattereformen blev området for fradrag lagt fast. Sigtet med skattereformen var at sanere antallet og omfanget af fradrag, ikke at indføre nye.

[Skatteministeren]

På den baggrund må regeringen konkludere, at trods forståelse for intentionerne bag CD's forslag er der knyttet så mange administrative vanskeligheder til en gennemførelse af forslaget, at regeringen må afvise det.

Lykketoft (S):

Jeg bliver nødt til at starte dér, hvor skatteministeren sluttede. Jeg synes af helt andre grunde end dem, der har med dette forslag at gøre, at det er værdifuldt at høre et medlem af den nuværende regering vedkendende sig de bindinger, skattereformaftalen giver. Det synes jeg er meget, meget værdifuldt, og jeg håber, at det er en holdning, som er bestandig også i de kommende uger.

Det er velkendt, at Socialdemokratiet føler sig stærkt forpligtet af den enighed, der i sin tid blev skabt, og stærkt forpligtet til også gennem aftalte ændringer nu at forme en fortsat bred politisk enighed om grundtrækkene i skattepolitikken.

Jeg føler mig ikke helt tryk ved, om noget tilsvarende gør sig gældende for den nuværende regering. Statsministeren har jo i ret utvetydige vendinger truet med at frigøre sig for aftalen ved at udskrive valg. Jeg håber, at det bliver ved truslerne om, at man på den måde ensidigt kan sætte gamle aftaler ud af kraft.

Men når det er sagt, så er det jo også sagt, at vedkender partierne sig skattereformaftalen, så kan man kun bevæge sig ind på denne her tankegang, hvis der er enighed mellem partierne om at gøre det. Jeg hørte regeringens melding som en indledningsvis lidt indpakket, men afslutningsvis meget utvetydig afvisning, ikke bare af det konkrete forslag, men af hele tankegangen. Og dermed kunne man jo med den holdning, vi har til skattereformaftalen, sige: Jamen så er den diskussion også for vort vedkommende slut. Men jeg vil godt føje til, at alle kan jo gøre sig tanker. Vi bebrejder ikke CD, at man har gjort sig disse tanker.

Det er, som skatteministeren var inde på, rigtignok svært at vurdere, hvad omkostningerne i sidste ende vil være ved at gennemføre et forslag som dette. Det ville være et fremskridt, hvis vi i Folketinget, når vi behandlede forslag – det gælder alle typer af forslag – forholdt os til, hvordan de påvirker adfærden på forskellige områder, hvordan de påvirker beskæftigelsen, hvordan de på andre områder dermed kan spa-

re offentlige udgifter, eller, som CD anvender som argument i forhold til det her forslag, hvordan det kunne reducere sort arbejde.

Det er klart, at tager man alle disse virkninger ind i forhold til sådan et forslag, så er de provenumæssige omkostninger langt, langt, langt mindre end de 16 mia. kr. Jeg tør ikke gætte på, hvor store de er, men de er langt, langt, langt mindre end de 16 mia. kr., skatteministeren ridsede op som en overgrænse for, hvad det kunne koste.

Jeg vil godt sige for Socialdemokratiets vedkommende, at vi aldrig har været vildt forelsket i forslag af denne karakter. Det er velkendt. Jeg ville personlig også være meget utryk ved at have det som et varigt led i en skattelovgivning.

Vi vil godt rose CD for én ting, nemlig at man, når man bevæger sig ind på tankegangen, siger, at hvis der skal være rabat ved udgifter til at vedligeholde boliger, så skal det gælde både for lejere og for ejere, så skal der være lige vilkår. Hvis partierne kunne blive enige om det, så kunne ordninger, ikke af dette omfang, ikke som en bestandig del af skattesystemet, men i mindre omfang og som en særlig indsats for at styrke beskæftigelsen da være noget, man kunne overveje fra Socialdemokratiets side, men jeg mener ikke, at det er helt aktuelt politik. I forhold til de forhandlinger, der har været ført i de seneste uger, har noget sådant af gode grunde jo heller ikke været inddraget fra regeringens side, når vi har hørt skatteministerens afvisningstale her i dag.

Åagaard (KF):

Ved førstebehandling af et tilsvarende forslag fra CD's side for godt halvandet år siden gav jeg på Det Konservative Folkepartis vegne udtryk for en generelt positiv holdning til CD's sigte med forslaget, men af respekt for de intentioner, der lå bag skattereformforliget, afviste vi at støtte forslaget.

Jeg kan i dag gentage om det tilsvarende forslag, at vi er sympatisk indstillet over for de intentioner, der ligger i CD's forslag, men vi kan også dele de betænkeligheder af praktisk karakter, skatteministeren gav udtryk for for lidt siden. Jeg skal tilføje, at vi fortsat er af den opfattelse, at tiden absolut ikke er til at indføre nye fradrag, når man, som vi gør, taler om at nedsætte de alt for høje marginalsatser.

[Aagaard]

Derfor må vi også i dag afvise at give støtte til dette forslag, som det nu foreligger, men vi vil dog meget gerne fra konservativ side medgive CD, at der er behov for incitamentet til en generel forbedring af rigtig mange boligernes vedligeholdelsesniveau, og at man i høj grad har behov for øget beskæftigelse i byggefagene og ikke mindst en begrænsning af det såkaldte måneskinsarbejde.

Derfor vil vi gå positivt ind i udvalgsarbejdet, hvor vi er klar til at drøfte f.eks. en momsfritagelse for dokumenterede vedligeholdelsesudgifter og vel at mærke for såvel lejer- som ejerboliger. Vi er i Det Konservative Folkeparti overbevist om, at det er langt stykke ad vejen vil betyde en væsentlig forbedret vedligeholdelsesstandard, samtidig med at det vil give øget beskæftigelse og i nogen grad reducere det såkaldte måneskinsarbejde. Men det, der er helt afgørende for os til forskel fra forslaget, som det ligger i dag, er, at et sådant forslag vil være provenuneutralt, og at det i høj grad vil være ubureaukratisk at gennemføre.

Birte Lau Pedersen (SF):

I 1988-89-samlingen, da CD sidste gang, men vist ikke første gang fremsatte dette forslag, stemte SF imod, og det vil vi også gøre denne gang.

Det er ikke, fordi vi er bundet af nogen skattereform, men vi er imod forslaget. Sidste gang det var oppe, fremstod vores modstand uargumenteret, fordi vores ordfører slet ikke deltog i debatten. Jeg vil derfor denne gang kort motivere, hvorfor vi også denne gang vil stemme imod forslaget.

For det første er vi imod skattefradrag af denne karakter. Vi vil gerne være med til at gå den anden vej og afskaffe skattefradragene, så derfor kan vi selvfølgelig ikke være med til at indføre nye.

For det andet gives der med dette forslag et indirekte tilskud til boligejerne. Ikke alene kan de nu få skattefinansieret en del af deres reparations- og vedligeholdelsesudgifter, men de kan også siden hen indkassere den værdistigning, som bliver en følge af en god vedligeholdelse.

Så bliver det fremhævet, at det også gælder for lejere. Det lyder sympatisk, for vi kan få den opfattelse, at man ligestiller ejere og lejere på den her facon. Det kan da godt være, men det,

jeg kommer til at tænke på, er, at en lejer jo ikke kan tage sin vedligeholdelse eller sin reparation med sig, så alt i alt vil det vel også i sidste instans være til gavn for boligejeren.

Endelig vil jeg sige, at det forekommer at være fuldstændig uadministrerbart, bl.a. på grund af det, skatteministeren var inde på, nemlig hvordan man skal skelne mellem reparation, vedligeholdelse og almindelig forbedring.

Vi har også i SF vanskeligt ved at forestille os, at det her kan være provenumæssigt neutralt.

Afslutningsvis vil jeg sige som de fleste andre, at vi er meget sympatisk indstillet over for intentionerne. Vi vil vel alle sammen gerne være med til at øge beskæftigelsen. Der er vel heller ikke mange partier med respekt for sig selv, der ligefrem går ind for sort arbejde, og vi vil vel også alle sammen være med til at forbedre den eksisterende boligmasse. Men fra Socialistisk Folkepartis side vil vi altså ikke være med til det på den her måde. Og jeg tror, jeg kan sige, at hvis forslaget bliver fremsat for fjerde gang, så vil vi også stemme imod på det tidspunkt.

Svend Heiselberg (V):

Venstre har megen sympati for tanken bag beslutningsforslaget, men her er der jo tale om almindeligt aftalestof i forbindelse med skattereformen. Vi respekterer selvfølgelig fuldt ud indgåede aftaler, og som følge heraf har vi ingen muligheder for at give gyldne løfter om at ville være med til at støtte dette beslutningsforslag fra CD.

Netop et problem som sort arbejde tror jeg der ville være mulighed for at vi kunne imødegå, hvis man indførte et forslag noget lignende det, der kommer her fra CD. Men det er klart, at det giver nogle problemer. Bl.a. vil det være svært at skelne mellem reparationer og forbedringer, og man kan også stille det spørgsmål, om man med dette skattefradrag skal være med til at skabe formueforøgelse. Men det var måske ting, der kunne ændres ved.

Jeg har givet udtryk for, at vi har megen sympati for tanken, men vi må sige, at på nuværende tidspunkt har vi ingen muligheder for at støtte dette beslutningsforslag. Vi kan måske engang med tiden se på det spørgsmål.

Venstre skal afvise beslutningsforslaget.

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet vil i hvert fald kun rose CD for, at de har taget et initiativ på dette område. Jeg synes ærlig talt, det er sørgeligt, at man skal have et forslag fremsat 3-4 gange eller flere, før det går op for nogle her i salen, at det er noget, det måske var værd at få gennemført.

Jeg synes, det er lidt beskæmmende, at bolig-ejerne og såmænd også lejerne her i landet skal finde sig i, at regeringen ikke tager dem eller deres problemer mere alvorligt, end at den hele tiden skal have et andet parti eller andre partier i forening som et lokomotiv foran regeringen for i det mindste at slæbe den ud, så den kommer med en lille melding en gang imellem. Så CD skal i hvert tilfælde fra Fremskridtspartiet kun have ros for initiativet.

Så vil jeg gå over til at kommentere CD's forslag. Naturligvis vil Fremskridtspartiet vende sig imod, at man her vil give en fradragsret for dokumenterede vedligeholdelsesudgifter i lejeboliger. Først og fremmest er det et svært problem. F.eks. har mange lejeboliger en vedligeholdelseskonto, og den må man forholde sig til.

Skatteministeren sagde, da han kom med den historiske redegørelse, en masse rigtige ting. Jeg har levet i den tid, som var både før og efter 1969, så jeg har levet under begge ordninger i det praktiske liv.

Når Fremskridtspartiet ikke umiddelbart kan støtte forslaget om fradragsret for dokumenterede vedligeholdelsesudgifter, så er det simpelt hen af den grund, at vi anser det for at være om ikke umuligt, så i hvert tilfælde næsten umuligt at administrere.

Derfor så vi langt hellere, at de partier, som mener, at man må gøre noget på det her område, gjorde noget, som man kan håndtere i det praktiske liv. Og hvis vi skal blive ved historien, hvad skatteministeren gjorde, så lavede man standardfradraget med et maksimum på 2.000 kr., fordi det på det tidspunkt svarede nogenlunde til, hvad et lille, almindeligt parcelhus kostede at vedligeholde på et år.

Det er hverken særlig rimeligt eller logisk, at man i den lange tid, der er gået, har forøget ejendomsskatterne, forøget lejeværdien, alt hvad der er indtægt for staten, har man forøget, men dér, hvor boligejerne skulle have en lille bitte smule igen, har man ikke reguleret beløbet. Vi er oven i købet i den situation i øjeblikket, at en ganske bestemt form for ejerboliger,

nemlig ejerlejligheder, slet ikke har noget standardfradrag. Så hvis man på baggrund af dette beslutningsforslag kunne komme frem til en diskussion om en regulering af standardfradraget, indføre standardfradrag for ejerlejligheder, så vil Fremskridtspartiet meget gerne deltage i den diskussion.

Vi har jo stillet en forespørgsel om boligejernes samlede situation, og vi vil gerne sende både en besked og en bøn til regeringen – særlig med det, den går og laver lige i øjeblikket – om, at et sådant forslag fra CD passende kunne indgå som et bidrag på lige fod med alle andre.

Man skal bare ikke tro, at man har løst problemerne for ejerboligfolket ved at ændre på standardfradraget. Der skal meget, meget mere til. Det er mange flere tandhjul, der skal sættes i sving.

Jeg synes ærlig talt, det er for dårligt, at en regering, som har siddet i otte år, har vist så lille vilje til at hjælpe boligejerne i Danmark. Jeg synes ærlig talt, det er for dårligt, at man kan konstatere, at deres boligudgifter på det nærmeste er steget med 50 pct. i denne regerings tid. Og det hjælper ikke noget, at højststående medlemmer af både Det Konservative Folkeparti og af partiet Venstre i bedste mening går ud og fortæller: Ih, vi ville så gerne hjælpe – når landets statsminister dagen efter skyder alle ballonerne ned. Det har ikke haft hold i virkeligheden.

Men vil regeringen nu noget, som kan hjælpe ejerboligfolket i Danmark, så er Fremskridtspartiet helt parat. Vi vil med åbent sind diskutere alle forslag, sågar CD's forslag.

Vi vil bare pointere, at vi synes, det er en forkert måde at løse problemet på.

Kirsten Lee (RV):

På Det Radikale Venstres vegne skal jeg om dette forslag sige, som vi har sagt adskillige gange, op til fire vil jeg tro, at det støtter vi ikke.

Det er jo en af CD's gamle mærkesager, det er en af de gamle heste, der nu igen bliver trukket af stalden, og der er ikke af den grund sket ændringer i vores opfattelse.

Forslagsstillernes argumenter for at fremsætte forslaget er selvfølgelig nogle, vi godt kan have sympati for. Man siger, at man gerne vil øge beskæftigelsen i byggebranchen, og det er stærkt påkrævet. Man ønsker også at spare på dagpengene, og det kan vi også sagtens tilslutte os. Og så ønsker man at forbedre boligstandar-

[Kirsten Lee]

den, og man vil også gerne begrænse omfanget af sort arbejde. Det er alt sammen godt nok.

Så forventer man, at forslaget vil være udgiftsneutralt, men hvis man tager i betragtning, at det ikke er alle, der vil udnytte fradraget, så kommer man altså heller ikke alt sort arbejde til livs.

Vore indvendinger går først og fremmest på det skattetekniske: Vi ønsker ikke flere fradrag. Dette forslag bryder også med skattereformen. Jeg hørte godt, at hr. Lykketoft ikke bebrejdede CD noget; men ros fik CD heller ikke. Jeg synes, det er interessant i den standende debat om skat, hvor jeg har forstået, at CD ikke ønsker nogen skattelettelser, det er der ikke råd til, fordi der er underskud på statsbudgettet, at CD på den anden side sandelig stemmer for skattelettelser. Og så indfører man her et provenutab på – jeg ved ikke, om det bliver 15, eller hvor mange milliarder kroner det bliver, men vi skal såmænd nok nå derop.

Vi vil altså ikke have flere fradrag. Det forvrider skattesystemet, og det gør det uigennemsigtigt.

Vi har yderligere indvendinger, og én går på, at dette forslag er uadministrerbart. Bilag og regninger og erklæringer fra momsregistrerede håndværkere og husejere skal hvert år gennemgås af de lokale skatteforvaltninger. Det vil kræve alt for meget administration, og det vil gøre gennemførelsen af dette lovforslag bureaukratisk og helt uacceptabel.

Og så skal man til at skelne imellem, hvad der er nødvendig forbedring, og hvad der er vedligeholdelse. Det bliver fuldstændig umuligt at sondre imellem, hvad der er vedligeholdelse, og hvad der er rene luksusforbedringer. Vi tror egentlig ikke, at CD denne gang så lidt som tidligere har forestillet sig, hvad det er for typer af reparationer og vedligeholdelse, der skal kunne fradrages.

Og endelig har vi en tredje indvending, og den går ud på, at hvis det er udgifterne ved samtlige typer af vedligeholdelse og reparationer, man skal kunne fradrage, så forudsætter vi, at provenutabet, som nogle sagde nok ikke helt bliver 15 mia. kr., sagtens kan nå op på 15-20 mia. kr. om året, fordi samtlige boligejere i dette land, også lejerne selvfølgelig, godt kan finde malerarbejder og tapetseringsarbejder og gulvbelægningsarbejder og andet, de pludselig synes er helt nødvendige.

Vi kan altså ikke støtte dette forslag.

Kofod-Svendsen (KRF):

I Kristeligt Folkeparti synes vi, at der er nogle gode og rigtige intentioner i det her forslag. Vi synes, det er vigtigt, at vi gør, hvad vi kan for at mindske det sorte arbejde, at vi gør, hvad vi kan for at få boligmassen, både ejeres og lejeres boliger, så godt vedligeholdt som muligt. Det er der noget fremadrettet, noget perspektivrigt i.

Hvis vi virkelig vedligeholder vores samlede boligmasse, så behøver vi ikke bruge mange midler til sanering og byfornyelse. Dette er jo den forebyggende indsats. Hvis vi ikke har det forebyggende i orden, så må vi bagefter bevilge en masse offentlige midler, for at bygningerne ikke helt skal falde sammen; i værste fald er de så ringe, at de skal fjernes.

Jeg synes, at også det, at man i en beskæftigelsesmæssig nedgangsperiode vil satse på, at flere kommer i arbejde, er rigtigt. Jeg synes, man har argumenteret godt for intentionerne.

Så er jeg da enig i det, som hr. Lykketoft nævnte, at det er forligsstof. Jeg forstår CD sådan, at man ønsker, at dette skal med i forligsdrøftelserne, og vi vil meget gerne bakke op om, at dette forslag kommer til at indgå i drøftelserne. Det må være den måde, et sådant forslag skal håndteres på. Jeg går da ud fra som en selvfølge, at CD heller ikke vil bryde et forlig. Det ønsker Kristeligt Folkeparti heller ikke, men vi tilkendegiver, at vi under de videre drøftelser meget gerne vil have disse intentioner tilgode-set.

Det er da klart, at der er en provenumæssig side. Den må vi have undersøgt nøjere. CD har nævnt nogle tal, og dem vil vi gerne have nøjere præciseret. Der er jo forskel på, om det koster 1 mia. kr. eller 6 mia. kr., det er klart. Vil det ende med at blive så positivt, at det vil være udgiftsneutralt, eller hvad? Det må vi selvfølgelig have undersøgt lidt nøjere, og det må man også have mulighed for i Skatteministeriet, hvor man har det store embedsapparat til rådighed. Det kan man som et mindre parti selvfølgelig ikke foretage de samme beregninger over. Det er ingen kritik fra min side, blot nævnt som noget af det, der naturligvis skal undersøges.

Jeg er også optaget af administrationen. Jeg har godt hørt indvendingerne imod forslaget, men jeg synes nok, man må afveje indvendinger af administrativ art med de positive virknin-

[Kofod-Svendsen]

ger af et forslag. Det er sjældent, at man får alt positivt, der er nogle modargumenter. Det synes jeg man må prøve. Jeg synes ikke, at argumenterne af administrativ art har været så enormt store, at man ikke kan sige, at den positive effekt er endnu større.

Konkluderende vil vi forholde os positivt til dette forslag, når det bliver inddraget i de videre forhandlinger.

Bente Juncker (CD):

Ja, jeg kan jo ikke ligefrem sige, at der er stor tilslutning til forslaget, men jeg kan i hvert fald takke for alle de pæne intentioner og ord, der er fremført i denne sag.

Når vi har sagt, at dette forslag både skal gælde ejere og lejere, så er det, fordi vi mener, at lejere også har et behov for at kunne reparere noget i deres bolig. De vil måske, hvis de planlægger at bo det samme sted 10-20 år, sige: Jamen vi ønsker os en anden håndvask, vi ønsker os en anden bruser, vi ønsker os et andet køkken. Det vil ejeren af huset ikke betale, men det vil vi gerne satse på.

Når vi har valgt ejerboligen, så er det naturligvis, fordi denne regering i 8 år overhovedet ikke har gjort noget for ejerboligen – ikke en pind. Vi har vedtaget en skattereform, hvor rentefradraget er blevet reduceret med en tredjedel, så utallige har måttet gå fra hus og hjem. Vi finder egentlig, det er stærkt kritisabelt, at den borgerlige regering, som fru Kirsten Jacobsen også sagde, ikke har gjort en pind for ejerboligen. Vi har haft kartoffelkur, og vi har haft skattereform, og det har sat sit stærke præg på ejerboligen.

CD ser hellere, at man gjorde noget ved lejeværdi og grundskatter og gennemførte dette forslag. Men lejeværdi og grundskatter er åbenbart også en død sild i denne regering, man vil ikke noget. Men man ville gerne i foråret lade hr. Gammelgaard sende luftballoner op i TV-Avisen: Nu vil vi gøre noget ved lejeværdi og grundskatter – og så det her forslag om de 15.000 kr.

Hvad er der sket siden? Jo, boligministeren har bekendtgjort, at hun ikke vil forlænge boligpakken. Det er det, der er sket. O.k., vi syntes heller ikke, at boligpakken var særlig god. Den gjorde da det, at den fik nogle folk til at flytte, men den gjorde ikke noget for det varige.

Det er det, vi forsøger med dette forslag. Vi har ikke fremsat vores lejeværdiforslag endnu, og vi har heller ikke fremsat forslag om afvikling af grundskatterne, men vi kommer med dette forslag, som Håndværksrådet synes er utrolig godt. Det er et forslag, som vil give byggebranchen et boom, som ikke tidligere er set.

Byggebranchen ligger underdrejet i øjeblikket. Der er ikke brug for at bygge en masse boliger ude på Karl Larsens mark, hvor der ikke findes noget som helst. Der er ca. 10.000 akut boligsøgende i dette land. Det, vi har brug for, er at gøre noget varigt og få ordnet nogle ting i boligerne, som i dag ikke bliver gjort.

Så er der arbejdsløsheden i byggebranchen. Dette forslag kan sætte 21.000 flere i arbejde. Jeg understreger, at det er Håndværksrådets skøn, de har mere forstand på det, end jeg har. Tænk, hvis der var 25.000 flere, der kom i arbejde! Tænk, hvad der blev sparet i dagpenge, og tænk, hvad der kom ind i ekstra skatter fra dette område!

Og så taler skatteministeren om, at det vil koste 16 mia. kr.; dér må han have kigget lidt dybt i krystalkuglen. Når vi har stillet dette forslag, så er det også, fordi der dels er en masse mennesker, der laver sort arbejde, og dels er en masse mennesker, der laver det, der hedder gør-det-selv-arbejde. Der arbejdes sort for ca. 2 mia. kr. og der er gør-det-selv-arbejde for omkring 18 mia. kr., og tænk, hvis vi kunne få elimineret noget af det!

Jeg siger ikke, at alle de, der går og hygger sig med at male deres hus, vil holde op med det, fordi de får et fradrag, slet ikke, for der er nogle, der nyder at gøre det, men der er altså nogle, der ikke nyder at gå og male og lave ting og sager, men hellere ville læse en bog eller lege med deres børn eller være ude i naturen, og dem kunne vi give en hjælpende hånd. Det kunne være en utrolig hjælpende hånd til de betrængte boligejere.

Så kommer det evindelige med fradraget, og dertil vil jeg gerne sige, at vi da har et utal af fradrag i den skattereform. Jeg kan bare nævne befordringsfradraget. Der er ikke andet end bøv! med det befordringsfradrag. Jeg sidder selv i Landsskatteretten, og alle de sager, vi har, gælder befordringsfradrag. Det er altså ikke rimeligt at sige, at man ikke vil indføre et nyt fradrag. Man kan kontrollere det på mange måder, man kan gøre det med stikprøvekontrol og

[Bente Juncker]

sådan, at man på oplysningskortet skal skrive, at man har fået udført for 7.000 kr. af det og det firma, det og det fakturanummer – det behøver faktisk kun at fylde to linjer. Og så vil CD gerne gå med til, hvis der kommer stikprøvekontrol, at vi skærper bødestrafpen, hvis folk snyder. Det synes jeg er ærlig snak.

Man siger, at det er bureaukratisk; bevar mig vel, var jeg lige ved at sige, vi ser et forslag i morgen fra regeringen om et arbejdsgiverbidrag, eller jeg ved ikke hvad, for at få de unge i arbejde; det er bureaukrati. Men dette her kan gøres ganske enkelt.

Skatteministeren sagde også, at det er en uændret genfremsættelse. Ja, det gælder forslagens tekst, men skatteministeren må bemærke, at der er helt nye bemærkninger til forslaget. Sådan en uændret genfremsættelse vidner om, at man altså ikke gider gøre noget ved det, og det synes jeg er lidt surt, for denne regering har ikke gjort spor for ejerboligen. Vi har gang på gang fremsat forslag, og så kommer der bare bemærkningen om, at det er en uændret genfremsættelse og vi har lidt sympati for det, men det er altså ikke nok.

Og så vil jeg spørge skatteministeren, om vi nu igen skal se alle de balloner. Vi så dem i foråret fra De Konservative omkring lejeværdi og grundskatter; nu har vi set dem fra hr. Helge Sander omkring dette forslag. Dette forslag er Venstres ønskeforslag. Det var også Venstres ønskeforslag, da skatteministeren ikke var skatteminister, men var boligordfører for Venstre. Jamen hvad er det så for noget? Vi har set, at hr. Mejdahl har været ude med, at det her er Venstres ønskeforslag. Skal vi nu igen opleve den situation, at alle Venstres ønskeforslag går op i balloner, og så sker der alligevel ikke noget herinde, men befolkningen tror, at Venstre gerne vil? Jeg synes ikke, det er hæderligt.

Jeg vil gerne sige til Socialdemokratiet, at jeg var meget glad for de bemærkninger, som hr. Lyketoft kom med. Det er klart, at beregningerne i forslaget bygger på skøn, det er Håndværksrådets beregninger, og de er baseret på nogle skøn; man ved jo ikke, hvad der sker. Jeg kan ikke sige, om det er udgiftsneutral, men jeg synes, det er værd at undersøge, om vi kan få noget i gang. Jeg var meget glad for, at hr. Lyketoft sagde, han ville overveje ordningen, og jeg kan da meget vel gå med til en forsøgsordning over nogle år, så vi kan se, hvordan dette

vil virke. Vil lejerne og ejerne virkelig benytte sig af ordningen, eller vil de gerne gå derhjemme og lave deres ting selv?

Det Konservative Folkeparti kom ind på sympatien, men det er altså ikke nok, for Det Konservative Folkeparti har jo en momsfrigørelse, de sidder og barsler med omkring det her. Jeg synes, det havde været fair, hvis den konservative ordfører havde nævnt det forslag her i dag; men det er åbenbart ikke noget, man tør nævne fra Folketingets talerstol, det er noget, man kun nævner i aviserne og får medlemmer til at skrive om rundt omkring.

SF stemmer imod, men vi havde da heller ikke forventet andet, vil jeg gerne sige.

En del af ordførerne har været inde på værdistigning. Undskyld, hvor mange har værdistigning af fast ejendom i dag? Det er igen den lille misundelse, der kommer frem. Hvor mange tror man egentlig vil få værdistigning af dette forslag? Det, der skal laves ifølge dette forslag, er ting, der ikke bliver gjort i forvejen, og så er det de ting, som bliver lavet som sort arbejde og som gør-det-selv-arbejde.

Jeg har været inde på Venstre.

Med hensyn til Fremskridtspartiets forslag om regulering af standardfradraget er vi helt på linje med Fremskridtspartiet. Standardfradraget har ikke været reguleret siden 1969; dengang var det på 2.000 kr., det er det stadig i dag. Hvis vi skulle lave en regulering af fradraget, skulle det op på omkring 10.000 kr. Det er vi da også villige til at se på, vil jeg gerne sige til Fremskridtspartiet, men vi mener, at det er så vigtigt, at byggebranchen kommer i gang, og at vi får fjernet noget af det sorte arbejde, så vi ser selvfølgelig allerhelst, at vort forslag bliver vedtaget.

Det Radikale Venstre kan ikke stemme for dette forslag, og jeg må sige, at det havde jeg sådan set ikke forventet. Det var skatteteknisk, og det bryder skattereformen, sagde man; jamen hvad med det forslag, som regeringen har fremsat om 6 pct.-skatten? Regeringen har da heller ikke spurgt CD, om den måtte fremsætte forslaget om 6 pct.-skatten.

Og så vil jeg gerne sige til fru Kirsten Lee, at vi har ikke noget imod skattelettelser, og fru Kirsten Lee behøver ikke at være polemisk, vi vil meget gerne se på, om finansieringen er i orden. CD ønsker ikke, at industrien skal bøde for; at fru Hansen og fru Jensen på Frederiks-

[Bente Juncker]

berg skal have skattelettelser. Det ønsker vi ikke. Vi ønsker eksporten i gang, og det får man altså ikke med de finansieringsmuligheder omkring 6 pct.-skatten, som vi har set specielt i de seneste dage.

Fru Kirsten Lee dyrkede også meget, at man skulle skelne mellem vedligeholdelse og forbedring. Jo, men hvad er alternativet? Det er stadig væk, som jeg sagde før, at tingene ikke bliver lavet, for der er ingen, der laver tingene – jo, der er nogen, der laver dem, men så er det hen under aften.

Jeg vil gerne sige tak til Kristeligt Folkeparti, fordi de støttede forslaget så varmt.

Svend Heiselberg (V):

Fru Bente Juncker pustede sig op, som kun en CD'er kan. Jeg vil gerne spørge fru Bente Juncker, om ikke det er CD's opfattelse, at man skal overholde aftaler. Det var da egentlig den melding, som CD gav, så snart der blev tale om en fjernelse af 6 pct.-tillægsskatten. Omgående meddelte CD jo, at det er aftalestof, og det må ikke røres. Og når CD siger, at de ikke er blevet spurgt, så ligger det vel helt klart, at CD netop vil blive spurgt, og at der ikke bliver ændret ved 6 pct.-tillægsskatten, uden at CD accepterer det.

Så siger fru Bente Juncker, at regeringen ingenting har gjort, eksempelvis for ejerboliger. Jeg ved ikke, om det er helt rigtigt, for da regeringen kom til, lå renten omkring en snes procent; i dag er den nede på det halve. Det er vel egentlig den bedste hjælp, man kan give også dem, der ejer ejerbolig. Inflationen er også forsvundet – det er der måske nok nogle der beklager – men her har vi jo så gjort noget andet for at hjælpe dem: vi er kommet med boligpakken, og den har også været medhjælpende til en løsning på de problemer, som boligejerne har.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Når man hørte fru Bente Junckers store tale før, kan man ikke være særlig meget i tvivl om, at dette er en del af Centrum-Demokraternes almindelige leflen for boligejerne. Det er det, det her drejer sig om. Man har så taget lejerne med, fordi de nu også skal med, men i virkelighedens verden er det, fordi CD nu vil lefle for boligejerne, som CD gør på så mange andre måder. Man vil have lejeværdien væk, og der er

ikke grænser for den overbudspolitik, CD kører frem med, når man skal forholde sig til boligejerne.

I den sammenhæng synes jeg, at det var lidt mærkeligt at høre den lidt uklare tale, som Socialdemokratiet kom med i forhold til CD's forslag. Jeg kunne forstå, at også CD var meget glad for det svar, som hr. Lykketoft kom med i første omgang. Derfor vil jeg godt have et lidt mere klart svar fra Socialdemokratiets side.

Kan det virkelig være Socialdemokratiets mening, hvis vi nu får et valg og vi måske får en socialdemokratisk regering – og vi ved jo, at Socialdemokratiet gør alt for at forlove sig med Centrum-Demokraterne i øjeblikket – at Socialdemokratiet virkelig vil gå ud og sige til vælgerne, at nu skal vi til at føre S-CD-politik på denne måde? Kan det være seriøst ment? Kan det være seriøs socialdemokratisk politik, at vi skal have den slags CD-overbudskrav ind i en sådan regeringsdannelse?

Jeg har meget svært ved at tro det, men jeg må indrømme, at hr. Lykketoft var lidt vævende og uklar, og jeg synes, det kunne være interessant at få et klart svar fra Socialdemokratiets side. Støtter man CD's overbudspolitik på dette område, eller støtter man den ikke?

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Nu synes jeg snart, hr. Svend Heiselberg fra Venstre skulle tage og følge lidt med. Hr. Svend Heiselberg sagde, at Centrum-Demokraterne ville overholde aftaler – ja, det vil vi gerne, men jeg må gøre opmærksom på, at da økonomiministeren spillede ud med 6 pct.-skatten fra det radikale gruppemøde, var CD ikke orienteret. Det samme er sket i denne sag. Da vi spillede ud med dette forslag, havde vi heller ikke orienteret de andre forligspartier omkring skattereformen.

Og så sagde hr. Svend Heiselberg, at regeringen havde gjort meget for boligejerne: Der var en lav rente – ha-ha! – og der var boligpakken, som regeringen havde spillet ud med. Nej, det var ikke regeringen; det var Fremskridtspartiets Kirsten Jacobsen, der trynede den til det, det er nemlig sandheden om den sag. Det var ikke regeringen, for den var ikke til noget, som det hedder.

Så er der et svar til hr. Holger K. Nielsen, som sagde, at vi lefler for boligejerne. Jeg kan

[Bente Juncker]

bare sige, at det er muligt, vi gør det, men så er det af nød, for vi har ikke hørt én grundejerforeningsformand sige noget – for de er medlemmer af Det Konservative Folkeparti, og de tør ikke. Det er simpel nød, der får os til at fremsætte dette forslag igen, fordi vi ved, at der er 80.000-100.000 boligejere, som ikke kan blive siddende i deres eget hus, hvis der ikke sker noget.

Samtidig finder vi, at forslaget er godt, fordi vi får sat ca. 20.000 mand i beskæftigelse, og det mener jeg ikke er dårligt, men det mener hr. Holger K. Nielsen måske.

(Kort bemærkning).

Aagaard (KF):

Det, jeg lige ønskede at imødegå fru Bente Juncker i, var hendes generalisering omkring de betrængte husejere. Det er vel forkert at sige, at alle husejere er i samme båd. Der er store grupper, for hvem det ikke er et problem at vedligeholde deres ejendom på grund af renter og afdrag.

Nej, det er helt andre motiver, der her spiller ind, og det var det, jeg i mit første indlæg prøvede at forklare fru Bente Juncker. Med baggrund i den skattereftale, som også CD er deltager i, må det primære mål være at få nedsat det totale skattetryk, således at vi kan få gennemført den holdningsændring, som fører frem til, at man i egen interesse ser vedligeholdelsen af sin bolig som noget helt naturligt.

Når fru Bente Juncker ikke mente, at jeg konkret nævnte det forslag, som vi efter ballonopskydningen i sommer har nedfældet, så er det, fordi fru Bente Juncker ikke har hørt efter. Jeg sagde helt konkret, at vi gerne deltog i drøftelsen af et forslag om momsfrigørelse for dokumenterede vedligeholdelsesudgifter for såvel lejer- som ejerboliger, og understregede, at det er et forslag, som efter vores opfattelse i lige så stor udstrækning har mulighed for at give den øgede beskæftigelse, som fru Bente Juncker taler så varmt for, men at det er mindre bureaukratisk at gennemføre, og at det er mindre omkostningskrævende ud fra et statsligt provenusynspunkt.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg kan forstå, at Det Konservative Folkeparti nu er begyndt at nedfælde balloner, ligesom landmænd nedfælder gylle. Det er jo

spændende at se, hvad det kan blive til i den fremtidige politiske debat.

Men til hr. Holger K. Nielsen fra SF, der spørger, om Socialdemokratiet efter et valg eller før et valg eller på et eller andet givet tidspunkt vil føre S-CD-politik: Nej, det vil Socialdemokratiet ikke. Socialdemokratiet vil føre socialdemokratisk politik. Jeg går ud fra, at det er et svar, der ikke er helt overraskende for hr. Holger K. Nielsen.

Så vil det næste spørgsmål selvfølgelig være, om der så kunne være et sammenfald et eller andet sted mellem CD og Socialdemokratiet, eksempelvis på det punkt, vi diskuterer. Og dér synes jeg det fremstod, som om hr. Holger K. Nielsen ikke havde hørt hr. Lykketofts ordførtale med præciseringerne af, hvilke problemer Socialdemokratiet ser i CD's forslag – meget tydelige præciseringer, som var en gentagelse af de svartaler, vi hidtil har givet til CD's forslag.

Hr. Lykketoft medgav CD, at der faktisk er grund til at overveje mulige indsatser for at få styrket beskæftigelsen i den branche, vi taler om, nemlig håndværkere, der har beskæftigelse med byggeri. Men hr. Lykketoft sagde, at det ville være i et mindre omfang, man overhovedet ville kunne overveje en sådan ordning, og at vi også måtte se på, hvordan man overhovedet ville kunne gennemføre en ordning. Det må sammenlagt for en garvet parlamentariker som hr. Holger K. Nielsen, der har hørt mange ordførtaler her i salen, føre til den konklusion, som vi har set at andre har kunnet drage, men altså ikke hr. Holger K. Nielsen, at vi ikke fra Socialdemokratiets side kan støtte CD's forslag. Men det siger også, at vi faktisk gerne vil være med til at arbejde for en ikkeblivende ordning af et mindre omfang på det her område.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Vi har fire korte bemærkninger – sagt til ordførernes orientering.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Det, der bragte mig herop, var, at Venstres ordfører brystede sig af alle regeringens fortræffeligheder over for boligejerne. Jeg er nødt til at gøre hr. Svend Heiselberg opmærksom på, at inden for ganske få år er 50.000 familier i Danmark kommet på tvangsauktion, og på trods af at vi har gennemført både boligpakke

[Kirsten Jacobsen]

1, 2 og 3, er antallet af anmeldte tvangsauktioner for 3. kvartal i år ikke faldet i forhold til sidste år. Det burde få alarmklokkerne til at ringe i Venstre.

Og jeg synes, det er flot, når hr. Aagaard siger, at dette handler om noget andet end bekræftede boligejere. Det er da klart, der er boligejere, som ikke er bekræftede, men det er en uomtvistelig kendsgerning, at masser af boligejere, som har handlet i tillid til gældende lov, har fået deres økonomiske forudsætninger smadret på grund af regeringens indgreb, oven i købet med tilbagevirkende kraft. Denne regering har end ikke villet give dem en sikring for, at deres rentefradrag i fremtiden ikke forværres yderligere.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Ja, når man hørte fru Bente Juncker her i sidste omgang, kan man jo altså ikke være meget i tvivl om, at dette drejer sig om boligejerne. Det drejer sig om, at CD vil fortsætte den leflen for boligejerne, som altid har været CD's politik. Og det er da ganske reelt, sådan er det, det er CD's politik, og det skal de da have lov til. Men også på den baggrund vil jeg godt påpege, at der for mig at se må være nogle problemer, i det omfang vi nu skal se en CD-socialdemokratisk alliance, for jeg kan dårligt tro, at Socialdemokraterne kan være så skamløse, at de falder for den.

Og jeg må så sige til fru Pia Gjellerup, som hævdede, at jeg havde hørt dårligt på hr. Lykketoft, at fru Bente Juncker da vist havde hørt det lige så dårligt, for fru Bente Juncker kvitterede meget venligt for hr. Lykketofts tale og opfattede hr. Lykketofts tale som en klar støtte til CD.

Men efter at have hørt fru Pia Gjellerup i anden omgang må vi konstatere, at der er stor uenighed mellem Socialdemokratiet og CD på dette punkt. Og hvis det nu også kan holde – der kan jo ske så meget, det ved vi jo – men hvis det ellers kan stå til troende, at det er sådan, så er vi da nået et lille stykke i denne debat.

(Kort bemærkning).

Kirsten Lee (RV):

Jeg må sige som hr. Holger K. Nielsen, at jeg nu altså heller ikke hørte megen enighed mellem hr. Lykketoft og fru Bente Juncker.

Jeg vil godt sige til fru Pia Gjellerup, at det er jo det mærkelige, nogle af os har, at hvis Socialdemokratiet havde magt, som de har agt, nemlig til at føre socialdemokratisk politik, så havde vi ikke, hvad vi har i dag, nemlig et lavinflationssamfund, så havde vi fortsat et højinflations-samfund; og det er lavinflationssamfundet, der bl.a. undervejs også vil hjælpe boligejerne.

Og så vil jeg gerne sige til fru Bente Juncker, at vi i Det Radikale Venstre meget gerne vedkender os udspillet om 6 pct.-skattens lempelse, og jeg vil gerne understrege, at det, vi taler om, er finansierede skattelettelser i form af skatteomlægninger. Vi har på intet tidspunkt foreslået yderligere fradrag, tværtimod vil vi gerne have ryddet op i fradragsjunglen, og det er en af grundene til, vi heller ikke støtter dette forslag.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg må bede om undskyldning til den konservative ordfører, fordi jeg overhørte det med momsfrigtagelsen. Det har hr. Aagaard sagt her i folketingsalen, så jeg har været opmærksom på noget andet.

Men det er jo ikke nok bare at nævne det. Hvornår kommer det forslag så til behandling i folketingsalen? Det vil jeg gerne spørge hr. Aagaard om. Det må komme snart, for boligpakken hører jo op her ved årsskiftet, og så må der ske et eller andet. Hvad vil Det Konservative Folkeparti?

Så taler hr. Holger K. Nielsen igen om leflen. Jamen det, jeg kvitterede for over for Socialdemokratiet, var, at det ville se lidt venligt på dette forslag, fordi selv Socialdemokratiet altså erkender, at der kan komme 21.000 i arbejde; og det er dér, enigheden ligger. Men i øvrigt kunne det være morsomt at høre, hvad Socialdemokratiet egentlig har tænkt sig med de positive bemærkninger.

Til fru Kirsten Lee vil jeg sige, at det da nok er muligt, at Det Radikale Venstre gerne vil have fjernet alle fradragene, men dette her ser vi som en hjælp til både ejere og lejere, en hjælp, som regeringen overhovedet ikke vil bidrage til, for de boligejere, som ikke kan reparere eller vedligeholde deres huse.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

[Svend Heiselberg]

Nu er det jo ærgerligt, at CD ikke er lige så parat, når man skal skaffe pengene til det, som de gerne vil stille i udsigt.

Der er tre kategorier, som man altid er parat til at lefle for, det er pensionisterne, boligejerne og bilejerne – og det er jo tre kategorier, hvor der er mange vælgere. Men nu er det jo så heldigvis sådan, at borgernes intelligens er højere end som så, og som følge deraf giver det ikke helt den bonus, som de, der lefter alt for meget, måske nok forventer, for borgerne kan godt se, at der skal være en lille smule sammenhæng mellem det, man forsøger at bilde folk ind at man vil skaffe, og så de besparelser, der skal findes.

(Kort bemærkning).

Kirsten Lee (RV):

Efterhånden som denne eftermiddag skrider frem, bliver jeg tiltagende forvirret. Jeg har noteret mig, at der er nogle i Det Konservative Folkeparti, der gerne vil have momslettelser.

Det ville vi såmænd alle sammen gerne, hvis vi havde råd til det, og hvis vi kunne finansiere dem, så ville det være helt fint. Det tror jeg ikke der er mange der har noget imod. Jeg har heller ikke opfattet, at det var regeringens politik lige her og nu at lette mosen for boligejere. Men så vil jeg gerne vide, fordi fru Bente Junckers partileder har været ude med denne drøm om dette SK-samarbejde, som interesserer os alle sammen meget: Hvad siger Socialdemokratiet egentlig til disse momslettelser på boligerne? Er det noget, Socialdemokratiet går ind for? Det vil vi gerne høre noget om her og nu.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Det er en debat om et konkret fradragsforslag, vil jeg gerne gøre opmærksom på, ikke en generaldebat. Men jeg vil naturligvis ikke nægte nogen korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Med formandens melding til fru Kirsten Lee in mente vil jeg alligevel så benytte lejligheden til at svare fru Kirsten Lee. Fra Socialdemokratiets side kommenterer vi sædvanligvis ikke alle mulige tænkte forslag og kombinationer, som disse forslag på et tidspunkt kunne tænkes at komme ind i en realitetsbehandling under. Vi ville i så fald få travlt med den regering, vi har, eftersom hvert enkelt parti, hvert enkelt med-

lem hver dag er i stand til at producere adskillige forslag inden for det samme område, som udelukker hinanden. Det plejer vi ikke at stille fru Kirsten Lee til regnskab for ved debatterne. Det ville formentlig være for anstrengende for fru Kirsten Lee.

Men jeg kan sige, at i fortsættelse af den ordførertale, hr. Lykketoft holdt, og den holdning, vi har givet udtryk for til det forslag, vi har til behandling, tager dette konservative forslag – jeg forstår et fuldstændig privat konservativt forslag om fritagelse, der intet som helst har med regeringens politik at gøre – udgangspunkt – det kunne det i hvert fald anses for at være – det samme sted, hvor vi gerne fra Socialdemokratiets side vil tage udgangspunkt, nemlig om det ville være muligt i en periode at få styrket beskæftigelsen på et område, hvor der er overordentlig brug for at få styrket beskæftigelsen.

Så kan jeg sige til fru Kirsten Lee, at det, når det bliver stadig væsentligere at koncentrere os om beskæftigelsen i boligsektoren, bl.a. skyldes, at regeringens politik går i den modsatte retning, hvor beskæftigelsen inden for det område såvel som inden for andre områder, men her meget iøjnefaldende, bliver stadig dårligere, uden at regeringen overhovedet er optaget af at vende en udvikling, som samfundsøkonomisk og menneskeligt er overordentlig belastende.

Så skal jeg sige til fru Bente Juncker, at vi ikke er optaget af tallet i forhold til, hvor mange der vil kunne komme i beskæftigelse. Det er jo også et skøn, lige så vel som vi heller ikke er overbeviste om det ene eller det andet prove-
nutab. Det ligger formentlig et sted mellem det, skatteministeren nævnte som overgrænsen, og det, CD's beslutningsforslag opererer med, som er provenuneutralitet. Det er det, der er en del af baggrunden for, at vi siger, at forslaget i dette omfang ikke er acceptabelt, men det må være Folketingets opgave i sådanne situationer, som Danmark befinder sig i med en meget vanskelig beskæftigelsessituation, faktisk at se på forslag, selv om de er gamle, med nye øjne hver gang for at kunne finde nye måder, eksempelvis som det, De Konservative prøver at antyde, hvor vi kan komme igennem med en udvikling, og så vil vi ikke fra Socialdemokratiets side afskære os mulighederne for at finde en løsning.

[Pia Gjellerup]

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg har egentlig ikke lyst til at kommentere hr. Svend Heiselbergs udtalelser om min og CD's leflen for boligejerne, for bilejerne, og hvad ved jeg, fordi det, der sker i regeringspartierne, og som er sket hele det sidste år, er, at menige folketingsmedlemmer har leftet præcis for boligejerne, men uden at gøre en pind for dem. Det er andre parter udefra, der skal gøre noget, ligesom det, jeg sagde om, at fru Kirsten Jacobsen havde sat boligministeren stolen for døren. Det er jo sandheden.

Så kan jeg forstå, at hr. Svend Heiselberg mener, når han synes, at vi lefter sådan, at de indlæg fra hr. Helge Sander og hr. Mejdahl, som har figureret i pressen igennem de sidste par måneder og senest i Jyllands-Posten forleden dag fra hr. Helge Sander, har været de rene luftfrakadeller.

Fru Kirsten Lee kommenterer SK-samarbejdet. Det optager utrolig meget af fru Kirsten Lees tankevirksomhed her midt under behandlingen af et helt andet forslag. Jeg skal kun sige, at vi har det særkende i CD, at det er vores partiledere, der udstikker retningslinjerne, og gruppen bakker selvfølgelig op om det, og derfor vil jeg ikke kommentere det fra denne talerstol.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Uden for dagsordenen foretoges:

Valg af 1 medlem til Danmarks Nationalbanks repræsentantskab.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Medlem af Folketinget *Björn Elmquist* (UP) har meddelt mig, at han ønsker at udtræde som medlem af Danmarks Nationalbanks repræsentantskab.

Som nyt medlem af repræsentantskabet for den resterende funktionsperiode til og med den 31. marts 1991 har Venstres folketingsgruppe udpeget medlem af Folketinget *Svend Erik Hovmand* (V).

Den pågældende er herefter valgt.

Valg af 1 medlem og 1 stedfortræder til den danske delegation til Europarådets rådgivende forsamling.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Medlem af Folketinget *Björn Elmquist* (UP) har meddelt mig, at han ønsker at udtræde som medlem af den danske delegation til Europarådets rådgivende forsamling.

Til nyt medlem har vedkommende gruppe udpeget medlem af Folketinget *Hanne Severinsen* (V).

Medlem af Folketinget *Elisabeth Arnold* (RV) har meddelt mig, at hun ønsker at udtræde som stedfortræder for medlem af den danske delegation til Europarådets rådgivende forsamling *Knud Lind* (FP).

Til ny stedfortræder har vedkommende gruppe udpeget medlem af Folketinget *Björn Elmquist* (UP).

De pågældende er herefter valgt.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Medlem af Folketinget *Elisabeth Arnold* (RV) har meddelt mig, at hun på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor hun anmoder om orlov fra og med den 23. november samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Medlem af Folketinget *Erhard Jakobsen* (CD) har meddelt mig, at han på grund af deltagelse i møder i Europa-Parlamentet ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvor-

[Første næstformand]

for han anmoder om orlov, jf. Folketingets forretningsordens § 42, stk. 3, litra c, fra og med den 20. november samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Fra medlem af Folketinget *Bertel Haarder* (V), der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 15. november atter kan give møde i Tinget. Stedfortræderens, *Pia Larsens*, hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Retsudvalget (13/11 90):

Udtræder: Inger Stilling Pedersen (KRF)
Nyt medl.: Lysholm Christensen (KRF)
Udtræder: Bjørn Elmquist (UP)
Nyt medl.: Elsebeth Kock-Petersen (V)
Udtræder: Elsebeth Kock-Petersen (V)
Ny stedf.: Mølgaard Jensen (V)

Markedsudvalget (13/11 90):

Udtræder: Bjørn Elmquist (UP)
Nyt medl.: Skrumsager Skau (V)
Udtræder: Ivar Hansen (V)
Ny stedf.: Sønderby (V)
Udtræder: Skrumsager Skau (V)
Ny stedf.: Helge Sander (V)

Det Politisk-Økonomiske Udvalg (13/11 90):

Udtræder: Bjørn Elmquist (UP)
Nyt medl.: Svend Erik Hovmand (V)
Udtræder: Svend Erik Hovmand (V)
Ny stedf.: Svend Heiselberg (V)

Udenrigsudvalget (13/11 90):

Udtræder: Bjørn Elmquist (UP)
Nyt medl.: Skrumsager Skau (V)
Udtræder: Skrumsager Skau (V)
Ny stedf.: Jørgen Winther (V)

Udvalget vedrørende Dansk Sikkerhedspolitik (13/11 90):

Udtræder: Bjørn Elmquist (UP)
Nyt medl.: Sønderby (V)
Udtræder: Sønderby (V)
Ny stedf.: Skrumsager Skau (V)

Det Udenrigspolitiske Nævn (13/11 90):

Udtræder: Bjørn Elmquist (UP)
Nyt medl.: Skrumsager Skau (V)
Udtræder: Skrumsager Skau (V)
Ny stedf.: Svend Erik Hovmand (V)

Uddannelsesudvalget (13/11 90):

Udtræder: Inge Dahl-Sørensen (V)
Nyt medl.: Mølgaard Jensen (V)
Udtræder: Else Winther Andersen (V)
Nyt medl.: Povl Brøndsted (V)
Udtræder: Mølgaard Jensen (V)
Ny stedf.: Inge Dahl-Sørensen (V)

Udvalget vedrørende Det Ethiske Råd (13/11 90):

Udtræder: Bjørn Elmquist (UP)
Nyt medl.: Jørgen Winther (V)
Udtræder: Jørgen Winther (V)
Ny stedf.: Mejdahl (V)

Kommunaludvalget (14/11 90):

Udtræder: Poulsaard (FP)
Ny stedf.: Poul Jensen (FP)

Retsudvalget (14/11 90):

Udtræder: Elisabeth Arnold (RV)
Ny stedf.: Bjørn Elmquist (UP)
Udtræder: Lysholm Christensen (KRF)
Nyt medl.: Inger Stilling Pedersen (KRF)

Udenrigsudvalget (14/11 90):

Udtræder: Marianne Jelved (RV)
Ny stedf.: Bjørn Elmquist (UP)

Det Politisk-Økonomiske Udvalg (14/11 90):

Udtræder: Marianne Jelved (RV)
Ny stedf.: Bjørn Elmquist (UP)

Boligudvalget (14/11 90):

Udtræder: Elisabeth Arnold (RV)
Ny stedf.: Marianne Jelved (RV)

Trafikudvalget (14/11 90):

Udtræder: Kirsten Lee (RV)
Ny stedf.: Marianne Jelved (RV)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 15. november 1990, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 15.02